

Motion till riksdagen 2008/09:Kr299

av Désirée Pethrus Engström (kd)

Kvinnomuseum

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett statligt kvinnomuseum för att säkerställa att kvinnors historia, kultur och samhällsliv visas för samtiden och bevaras för framtiden.

Motivering

För 23 år sedan på FN:s kvinnokonferens i Nairobi tog man beslutet att kvinnors historia ska lyftas fram hos FN:s alla medlemsländer. Vad har då hänt under dessa 23 år? Fick deklARATIONEN det genomslag på universitet och museer som tanken var? Resultatet har varit minst sagt blandat. Här i Sverige har utvecklingen gått långsamt. Flera andra länder har kommit längre. Vi har anledning att vara stolta över de steg som tagits kring att belysa kvinnohistorien på museerna här i Sverige. Många spännande utställningar har hållits och ett antal pionjärverksamheter har startats. Men om vi vill nå hela vägen fram och få genusperspektivet integrerat i all museiverksamhet måste de svenska museerna stimuleras till att ta ett ytterligare steg.

Intresset för ett museum med fokus på kvinnor är stort och tycks bara öka. Motioner om kvinnomuseum har inkommit år efter år och intresset går över block- och partipolitiken. Detta tyder på ett tomrum i det kulturella utbudet och på att de museer vi har idag till stor del saknar genusperspektiv. På många museer figurerar enbart kvinnan som ett bihang till mannen i form av bondens eller krigarens hustru. Utställningarna ger en skev bild av verkligheten och en stor del av vår historia går förlorad då enbart mäns fotavtryck i vårt samhälle belyses. Undersökningar visar att institutionerna under hela 1900-talet använt en oproportionerligt stor del av tillgängliga medel till att synliggöra manlig kultur. Människlighetens historia har i själva verket outtalat förblivit mannens historia.

Fel! Okänt namn på

Motioner om införande av ett kvinnomuseum har väckts flera år men fått avslag. I utskottets betänkanden har detta motiverats med att genusperspektivet ska genomsyra all verksamhet och att staten bör vara restriktiv med att främja tillkomsten av nya museer. Givetvis är det viktigt att alla museer har genusmedvetenhet och arbetar för att låta såväl kvinnor som män porträtteras i materialet. I ett modernt samhälle borde dock kunskaper om genus inte vara ett önskemål utan ett krav. Genusmedveten museipersonal kan inte ensamma motarbeta osynliggörandet av kvinnor.

I Sverige finns några kvinnohistoriska museer som till exempel Museum Anna Nordlander i Skellefteå. Vi behöver dock ett nationellt kvinnomuseum som kan agera kunskapskälla, orientera ny forskning och inspirera andra museer.

I juni 2001 tillsatte dåvarande regering en särskild arbetsgrupp med uppgift att ta fram förslag till hur genusperspektivet skulle kunna ges ett större genomslag i museernas verksamhet. Arbetsgruppen "Genus på museerna" lämnade sin slutrapport i januari 2004. Vi kristdemokrater motionerade redan 2003 om ett särskilt kvinnomuseum. Tyvärr utreddes inte frågan om ett särskilt museum, och det svar som gavs på motioner om kvinnomuseum var att "det får ankomma på initiativtagarna till ett nytt museum att ansvara för drift och verksamhet". Detta gör att frågan inte kommit någonvart vad avser ett nationellt museum. Den tidigare utredningen bör därför följas upp med fokus på hur ett särskilt kvinnomuseum kan bli verklighet. Frågan måste på allvar utredas. Kanske ska det inrymmas i något annat museum eller samlokaliseras på något sätt, alternativen är många.

Genom att instifta ett nationellt kvinnomuseum kan regeringen säkerställa att kvinnors insatser visas för samtiden och bevaras för framtiden. Danmark, Norge, USA och Vietnam har redan tagit steget och Sverige bör nu följa deras exempel. Vi behöver ett nationellt museum eftersom många uppfattar Sverige som föregångsland vad gäller jämställdhet. Ett museum skulle även locka delegationer och turister att komma hit, om museet får en bra utformning.

Stockholm den 24 september 2008

Désirée Pethrus Engström (kd)